

Lahden kaupunki/Rakennusvalvonta

Viite: Lausuntopyyntö 7.1.2026

Asia: Lahti rakentamislupa 398-2025-625, Vesijärvenkatu 52

Osoitteeseen Vesijärvenkatu 52 on haettu rakentamislupaa julkisivuremonttiin liittyviin muutoksiin. Rakennuksessa suoritetaan julkisivu-, parveke- ja vesikattosaneeraus. Lupaa vaativa toimenpide on rakennusvalvonnan mukaan parvekkeiden korjaustyöt. Museo ottaa kantaa myös julkisivumuutoksiin kokonaisuudessaan, sillä toimenpiteillä on rakennuksen kulttuurihistorialliseen arvoon sekä kaupunkikuvaan liittyvää merkitystä. Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo lausuu 30.11.2025 päivätyistä suunnitelmista (Arkhe Oy) seuraavaa.

Vesijärvenkatu 52 eli Karinportti on arkkitehti Unto Ojosen suunnittelema, vuonna 1953 valmistunut asuin- ja liikekerrostalo. Se toimii viereisen Karinhovin kanssa kaupungin pohjoisen sisääntuloväylän porttiaiheena ja kaupunkikuvallisena maamerkinä.

Tontin asemakaava on vuodelta 1953. Tontin käyttötarkoitus on asuin- ja liikerakennusten korttelialue (AL). Kaava on mahdollistanut toteutuneen kerrostalon rakentamisen, eikä siinä ole sen vuoksi tarkasteltu rakennuksen suojelua. Karinportti on kohteena Lahden yleiskaavan (Y-205) Kulttuuriympäristö-teemakartalla. Lisäksi se on avainkohteena vuonna 2024 valmistuneessa maakunnallisten rakennettujen kulttuuriympäristöjen inventoinnissa, Kariniemen asuinalueen kohdekortissa. (MARY 2024) Maakunnallisen arvoalueen rajauksessa on virhe, eikä se sisällä Karinportin rakennusta. Museo kuitenkin katsoo, että inventoinnissa on osoitettu rakennuksen olevan maakunnallisesti arvokas yhdessä vastinparinsa, Karinhovin kanssa.

Museon asiantuntija on käynyt kohteessa katselmuksella 14.11.2025 yhdessä rakennusvalvonnan kanssa. Katselmuksen muistio on luvan liitteenä.

Sekä kadun puolen tuuletusparvekkeiden, että pihan puolen asuntoparvekkeiden parvekelaatat uusitaan ja pihan puolen parvekkeiden osalta myös betoniset kaiteet valetaan uudestaan. Tuuletusparvekkeiden kaiteet irrotetaan ja niihin lisätään turvallisuutta lisääviä pinnoja, jonka jälkeen kaiteet palautetaan. Museo pitää tärkeänä, että asuntoparvekkeiden kaideprofiili säilyy muutosten jälkeen alkuperäisen kaltaisena ja se tulee varmistaa työn riittävällä huolellisuudella. Museo katsoo, että tuuletusparvekkeiden lisäpinnat on sovitettu hyvin alkuperäiseen kaiteeseen. Museolla ei ole muuta huomautettavaa lupaa vaativiin toimenpiteisiin.

Luvasta vapautettuja toimenpiteitä kohteessa ovat julkisivun rappauksen korjaukset, väritysmuutokset, julkisivuvalaistus ja mainosnauhan uusiminen sekä vesikaton uusiminen.

Kattomateriaali on suunniteltu vaihdettavaksi tiilestä konesaumattuun peltiin. Museo pitää esitettyä muutosta rakennuksen kulttuurihistoriallisia, rakennushistoriallisia sekä maisemallisia arvoja heikentävänä. Karinporttia ja Karinhovia tulee käsitellä parina, jolloin toisen rakennuksen muutokset vaikuttavat aina kokonaisuuteen. Tiili kattomateriaalina on merkittävä osa rakennusten alkuperäistä arkkitehtuuria. Molempien rakennusten kattomateriaalin säilyminen tiilenä on siis rakennusten arvojen kannalta merkittävää. Museo ei puolla katteen materiaalin vaihtamista, vaan suosittelee edelleen pitäytymään tiilessä.

Väriyksen osalta museo pitää edelleen tärkeänä rakennusten porttiluonnetta. Näin ollen Karinportin väriyksen ei tule poiketa liiaksi Karinhovin väriyksestä. Suunnitelmissa on esitetty rappauksen väriksi terraruskeaa (KEIM 9144). Museo esittää, että väriä säädetään harmaanruskeampaan suuntaan, jotta se sopii yhteen Karinhovin terastirappauksen kanssa. Esitetty väri voi olla lopputuloksena liian kellertävä. Lopulliset värit on katselmoitava yhdessä museon kanssa riittävän suurista värimalleista paikan päällä. Julkisivun päävärin lisäksi on katselmoitava asuntoparvekkeiden kaiteen sekä parvekkeiden alapinnan värit.

Luvan yhteyteen jätettyjen aineistojen joukossa on myös rakennuksen julkisivuvalaistussuunnitelma. Suunnitelmassa esitetään valaistavaksi liikekerros mainosnauhasta keilamaisilla valaisimilla alaspäin sekä vastaavasti kahdensuuntaisilla keilamaisilla valoilla tuuletusparvekkeet Vesijärvenkadulle päin. Museo ei puolla tuuletusparvekkeiden valaisemista, sillä se ei ole arkkitehtonisen hierarkian kannalta perusteltu ratkaisu. Lisäksi valittu valaisintyyppi ei tuota rakennuksen arvolle sopivaa ratkaisua. Liiketilakerroksen valaisun osalta museo ehdottaa keilamaisten valojen sijasta käytettäväksi esimerkiksi led-nauhaa, jonka valo osuu tasaisemmin liikekerrokseen. Käytettävän valon tulee olla voimakkuudeltaan hillitty.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö

Liisa Koskelainen

rakennustutkija

Roosa Norrlin

Tiedoksi: Museovirasto